

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma vuodet 2024-2026

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 362

Valmistelu ja lisätiedot Talousjohtaja Eero Aitkoski, eero.aitkoski(at)orimattila.fi

Kuntalain (420/2015) § 110 mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, sekä taloussuunnitelma vähintään kahdelle sitä seuraavalle vuodelle. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 19.6.2023 § 207 käsitellyt talousarvion laadintaohjeen sekä talouden kehyksen valiokunnille. Valiokunnat ovat tehneet omat talousarvioesityksensä lokakuun aikana. Valtuustoseminaarissa 2.-3.10.2023 on käsitelty talousarvion valmistelun tilannetta ja talousarvioon vaikuttavia tekijöitä.

Talousarviovalmistelun lähtökohdat

Arvioidut verotulot pohjautuvat Kuntaliiton veroennustekehikkoon, mikä on päivitetty lokakuussa 2023. Verotulot on laskettu kaupunginjohtajan esitykseen vuoden 2024 määrämisen pohjaesityksen pohjalta, kaupunginvaltuuston tulee päättää vuoden 2024 veroprosentit viimeistään 17.11.2023. Vuonna 2024 verotuloja arvioidaan kertyvän 34,5 milj. euroa.

Valtionosuuksissa on huomioitu Valtiovarainministeriön ennakkolliset laskelmat vuoden 2024 valtionosuuksista, päätökset vuoden 2024 valtionosuuksista tehdään marraskuun aikana.

Valtiovarainministeriön laskelmissa on huomioitu kunnilta hyvinvointialueille siirtyneet sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen kustannukset. Valtiovarainministeriön lokakuun ennakkollisissa valtionosuuslaskelmissa Orimattilan valtionosuudet

ovat pienentyneet 1,6 milj. euroa kevään laskelmiin verrattuna, johtuen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän palkkaharmonisatiovarauksen huomioimisessa sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannuksiin. Vuosien 2025 ja 2026 valtionosuuslaskelmissa on huomioitu TE2024 uudistuksen vaikutus valtionosuuksiin. Vuonna 2024 valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 11,7 milj. euroa.

Talousarvion valmistelussa on huomioitu Tilastokeskuksen väestöennuste. Kyseinen väestöennuste arvioi Orimattilan väestön vähenevän joka vuosi.

Talousarvioesitys

Talousarvioesitys on alijäämäinen. Vuoden 2024 alijäämä on -1,1 milj. euroa, vuoden 2025 alijäämä on -0,9 milj. euroa sekä vuoden 2026 alijäämä on -0,6 milj. euroa. Alijäämää kertyy taloussuunnitelmakaudelta yhteensä 2,6 milj. euroa.

Vuosikate vuodelle 2024 on 5,5 milj. euroa, vuodelle 2025 5,4 milj. euroa ja vuodelle 2026 5,4 milj. euroa. Investointimenot vuodelle 2024 ovat 9,4 milj. euroa, vuodelle 2025 6,2 milj. euroa sekä vuodelle 2026 6,3 milj. euroa. Koska vuosikate on investointimenoja pienempi, tulee investointeja rahoittaa lainarahalla. Lisäksi uusia lainoja tulee nostaa vanhojen lainojen takaisinmaksuun. Taloussuunnitelmakaudella lainakanta kasvaa noin 10 miljoonalla eurolla. Korkojen nousu johtaa siihen, että tulevina vuosina nostetuissa lainoissa on korkeampi korko kuin vanhoissa lainoissa, jolloin kaupungin rahoituskulut tulevat vuosittain kasvamaan.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman tämän hetkisen tilanteen.

Päätös Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman tämän hetkisen tilanteen.

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 370

Valmistelu ja lisätiedot talousjohtaja Eero Aitkoski, eero.aitkoski(at)orimattila.fi

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 13.11.2023 § 73 veroprosentit vuodelle 2024. Tuloveroprosentiksi määrättiin 8,70 %, kiinteistöveroprosenteiksi määrättiin yleisen kiinteistöveron osalta 1,10 %, vakituisten asuinrakennuksen osalta 0,55 %, muun kuin

vakituisen asuinrakennuksen osalta 1,10 %, voimalaitoksen osalta 2,50 %, rakentamattoman rakennuspaikan osalta 3,00 %, yleishyödyllisten yhteisöjen osalta 0,00 % ja maapohjan osalta 1,30 %. Päätetyillä veroprosenteilla verokertymäksi vuodelle 2024 on arvioitu 34,5 milj. euroa.

Valtionosuuksiksi osalta on tarkastettu kotikuntakorvausten laskentaa vuodelle 2024. Valtionosuuksia on arvioitu kertyvän 11,2 milj. euroa, minkä lisäksi kertyy kotikuntakorvauksia 1,4 milj. euroa. Valtionosuudet pohjautuvat Valtiovarainministeriön sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön ennakkolisiin laskentatietoihin. Lopulliset päätökset vuoden 2024 valtionosuuksista valtio tekee joulukuussa 2023.

Talousarvioesitys

Talousarvioesitys on alijäämäinen. Vuoden 2024 alijäämä on -1,4 milj. euroa, vuoden 2025 alijäämä on -1,4 milj. euroa sekä vuoden 2026 alijäämä on -1,1 milj. euroa. Alijäämää kertyy taloussuunnitelmakaudelta yhteensä 3,9 milj. euroa.

Vuosikate vuodelle 2024 on 5,2 milj. euroa, vuodelle 2025 5,0 milj. euroa ja vuodelle 2026 4,9 milj. euroa. Investointimenot vuodelle 2024 ovat 9,4 milj. euroa, vuodelle 2025 6,2 milj. euroa sekä vuodelle 2026 6,3 milj. euroa. Koska vuosikate on investointimenoja pienempi, tulee investointeja rahoittaa lainarahalla. Lisäksi uusia lainoja tulee nostaa vanhojen lainojen takaisinmaksuun. Taloussuunnitelmakaudella lainakanta kasvaa noin 10 miljoonalla eurolla. Korkojen nousu johtaa siihen, että tulevina vuosina nostetuissa lainoissa on korkeampi korko kuin vanhoissa lainoissa, jolloin kaupungin rahoituskulut tulevat vuosittain kasvamaan.

Kaupungin talousarvioon sisältyvältä taseyksiköltä (Orimattilan Vesi) ei peritä peruspääoman korkoa. Tytäryhtiöltä peritään sisäisen pankin korkona kulloinkin emokaupungin viimeksi nostetun lainan korko lisättynä 0,25 %:n marginaalilla.

Esittelijä   Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2024 ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,
3. päättää, ettei kaupungin taseyksiköiltä peritä peruspääoman korkoa,
4. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2024 talousarvioon.

Pöytäkirja tarkastetaan pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se 1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2024 ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman seuraavin muutoksin:

yksimielisesti kaupunginhallitus päätti esittää, että

- Startti-Centerin avustus 60 000 € leikataan käyttötaloudesta (esitetään päätettäväksi perintövaroista)
- henkilöstön uimahalli- ja kuntosaliedun palautus
- liikunta-avustuksista ei leikata
- Kotiseutumuseon palautus
- tuntikehysleikkauksen palautus
- varhaiskasvatuksen 1 erityisopettaja, palautus
- varhaiskasvatuksen 4 erityisohjaajaa, palautus
- erityisentuen pienryhmä, palautus
- koulunkäyntiohjaajat 6 ohjaajaa, palautus
- Kimppa (esitetään päätettäväksi perintövaroista)
- nuorisoyhdistysten avustukset, palautus
- valmistava opetus, palautus
- yksityisteiden avustus, palautus

Investoinnit

- sähköautojen latauspaikat (määrärahan vähennys puoleen)
- Salusjärven leirikeskus, pois vuodelta 2024
- Järvikunnan koulu ilmanvaihtokoneen korjaus, pois vuodelta 2024

Terveysaseman pysäköintipaikkojen laajennus, pois vuodelta 2024
Ida Jokinen esitti Tuomo Jussilan kannattamana, että terveyskeskuksen parkkipaikkainvestointiin varattu määräraha leikataan. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat esittelijän esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Jokisen esityksen hyväksymistä, äänestävät EI. Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 1 JAA-ääntä (Sikkilä) ja 8 EI-ääntä (Avelin, Jokinen, Hykkyrä, Lonka, Nieminen, Teräs, Erola). Puheenjohtaja totesi päätökseksi tulleen Jokisen muutosehdotuksen.

Sikkilä Sari jätti kohtaan "Terveysaseman parkkipaikkojen laajennus" eriävän mielipiteen.

Juha Hämäläinen, Tuomo Jussila, Venla Avelin (Hallintolaki § 28, kohta 5) ja Ville Erola (Hallintolaki §28, kohta 4) totesivat olevansa esteellisiä käsiteltäessä ja päätettäessä hyvinvointitoimialan talousarviosta ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Tero Nieminen. Pöytäkirjantarkastajina kohdan kohdalla toimivat Riitta Lonka ja Vesa Teräs.

Ville Erola totesi olevansa esteellinen (Hallintolaki § 28, kohta 5) käsiteltäessä ja päätettäessä Orimattilan Asunnot Oy:n talousarvioesitystä ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Tero Nieminen.

Venla Avelin ja Jari Hosiaislouma totesivat olevansa esteellisiä (Hallintolaki §28, kohta 5) käsiteltäessä ja päätettäessä Orimattila Vesi Oy:n talousarviosta ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjantarkastajina kohdan kohdalla toimivat Riitta Lonka ja Tuomo Jussila.

2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,
  3. päättää, ettei kaupungin taseyksiköiltä peritä peruspääoman korkoa
  4. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2024 talousarvioon.
- Pöytäkirja tarkastettiin pykälän osalta kokouksessa

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 80

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma vuodet 2024-2026 on liitteenä.

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2024 ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman seuraavin kaupunginhallituksen esittämin muutoksin:

- Startti-Centerin avustus 60 000 € leikataan käyttötaloudesta (esitetään päätettäväksi perintövaroista)
- henkilöstön uimahalli- ja kuntosaliedun palautus
- liikunta-avustuksista ei leikata
- Kotiseutumuseon palautus
- tuntikehysleikkauksen palautus
- varhaiskasvatuksen 1 erityisopettaja, palautus
- varhaiskasvatuksen 4 erityisohjaajaa, palautus
- erityisentuen pienryhmä, palautus
- koulunkäyntiohjaajat 6 ohjaajaa, palautus
- Kimppa (esitetään päätettäväksi perintövaroista)
- nuorisoyhdistysten avustukset, palautus
- valmistava opetus, palautus
- yksityisteiden avustus, palautus

Investoinnit

- sähköautojen latauspaikat (määrärahan vähennys puoleen)

- Salusjärven leirikeskus, pois vuodelta 2024
- Järvikunnan koulu ilmanvaihtokoneen korjaus, pois vuodelta 2024
- Terveysaseman pysäköintipaikkojen laajennus, pois vuodelta 2024

2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,

3. päättää, ettei kaupungin taseyksiköiltä peritä peruspääoman korkoa

4. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2024 talousarvioon.

Päätös

Keskustelun kuluessa valtuutettu Sari Sikkilä esitti valtuutettujen Vesa Teräs ja Venla Avelin kannattamana, että toisen varhaiskasvatuksen palvelupäällikön palkkamäärärahat palautetaan talousarvioon. Valtuuston puheenjohtaja tiedusteli, että onko valtuusto yksimielinen palkkamäärärahojen palauttamisesta talousarvioon. Valtuusto palautti yksimielisesti varhaiskasvatuksen palvelupäällikön palkkamäärärahat talousarvioon.

Valtuutettu Sari Eiranen totesi olevansa esteellinen (Hallintolaki § 28, kohta 3) käsiteltäessä varhaiskasvatuksen talousarviota ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Sanna Heikkinen esitti valtuutettujen Vesa Teräs, Venla Avelin ja Marko Suuronen kannattamana, että talousarvioon lisätään nuorisopalvelupäällikön palkkamäärärahat. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys.

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Heikkisen esityksen hyväksymistä, äänestävät EI. Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä (äänestysluettelo pöytäkirjan liitteenä) annettiin 7 JAA-ääntä ja 26 EI-ääntä. Puheenjohtaja julisti muutosehdotuksen tulleen valtuuston päätöksesksi.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Jorma Niklander esitti valtuutettu Ari Anttilan kannattamana, että Järvikunnan koulun ilmanvaihtokoneen korjaus lisätään investointimäärärahoihin. Keskustelun kuluessa valtuutettu Juha Hirvonen esitti, että maanostoon tarkoitetuista määrärahoista leikataan 500 000 euroa ja Henna-Tuuliharja teollisuusalueen katu/tierakentamisen suunnitteluun varatusta määrärahasta leikataan 250 000 euroa. Esitys raukesi kannattamattomana.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä

hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys.

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Niklanderin esityksen hyväksymistä, äänestävät EI.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä (äänestysluettelo pöytäkirjan liitteenä) annettiin 10 JAA-ääntä ja 23 EI-ääntä. Puheenjohtaja julisti muutosehdotuksen tulleen valtuuston päätöksesksi.

Kaupunginvaltuusto

1. hyväksyi liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2024 ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman
2. hyväksyi talousarvioin sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti
3. päätti, ettei kaupungin taseyksiöiltä peritä peruspääoman korkoa
4. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjauksen vuoden 2024 talousarvioon

Yhteistoimintaelin 05.12.2023 § 41
151/02.02.00/2023

Esittelijä   Henkilöstöpäällikkö Anniina Mäki

Päätösehdotus

Yhteistoimintaelin merkitsee tiedoksi talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman vuodet 2024-2026.

Päätös   Yhteistoimintaelin merkitsi tiedoksi talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman vuodet 2024-2026.